

ՔԵԼԵՔԵՐՈՆ ՏԵՄԱՐԱՐՈՒ

Վիննա, 27 Օգոստոս 1899:

Անգղիա - Տրանսիլա: Զեմբրըէյն վերջերս սպառնական ազդարարութիւններ կ'ընէ Տրանսիլաի, եւ ապագան շատ սեւ կը ցուցնէ: Վերջերս իւր պալատան մէջ ըրած ճառասացութիւնն՝ Տրանսիլաի ուղղուած Memorandum մըն է, ըսելով թէ ալ Անգղիոյ համբերութիւնն պիտի հատնի եւ ի վերջոյ զինուց պիտի դիմէ: Լուր կը պտրտի թէ անգղիական բովանդակ գաղթական բանակները պիտի մասնակցին այս պատերազմին: Սակայն Կրիզէր իւր իրաւանց եւ ըարի խղճին վրայ վստահելով քալլ աւելի յառաջ է առնուր մէյ մը տեղի տուած ինդրոց մէջ եւ վերջերս հրատարակեց թէ ալ աւելի կարելի չէ զիջանիլ: Այս պարագայից մէջ պատերազմն անխուսափելի կը համարուի: — Պորտուգալի Իշլազուա - բէի կուսակալը ազգաց իրաւանց հակառակ Տրանսիլաի գնած ռազմամթերքին փոխադրութիւնը թղլլ է տուած եւ առ ժամս վրան ձեռք դրած է:

Աւստրիա: Մուխրակութեանց ընտրութեանց պատճառաւ լուր կը պտրտի թէ Խորդըդարանը պիտի ըացուի Սեպտեմբերի կիսուն: Գերմանացիք միաբանած են դարձեալ Obstruction ընելու: Ազգային կոիւներն եւ իրարակերութիւնը կը շարունակուին: § 14ի գորութեամբն պետական ծառայից (ուստիկանաց, թղթաբերաց, են. են.) վարձքն Սեպտ.ի 1էն սկսեալ պիտի բարձրացուի, սակայն ինչպէս կ'ըստի առ ժամանակեայ կերպով, վասն զի § 14ի գորութեամբ կարելի չէ եղեր պետական արկեղ վրայ մշտական պարտաւորութիւն մը դնել. (սակայն նոյն արկեղ օգտին համար կարելի է առանց պատգամաւորաց հաստատութեան նոյն օրհնեալ § 14 գորութեամբ ժողովրդեան վրայ մշտական եւ ծանր տուրքեր յաւելլու:)

Գաղղիա: Վերջապէս սկսաւ Դրէյֆուսի դատին վերստին քննութիւնն աւսոյ 7ին, եւ յուսանք թէ այս անգամ այս ծանծրացուցիչ խնդիրը վերջնականապէս կը լուծուի: Դատաստանը Ռէնի մէջ կը

կատարուի. նախագահն է Ժոնոյ զնդապետը: Վկայից թագմութեան պատճառաւ, (300 է աւելի) դատաստանը պիտի տեւէ մինչեւ Սեպտ. 9ը: Դրէյֆուսեանք Զանաքին Լաբորիի դէմ նիւթուած դաւաճանութեան շնորհիւ վերջնոյս ստացած աննշան վիրաց պատճառաւ՝ դատաստանը յետաձգել, (վասն զի ըստ օրինաց պատերազմական ատեանը 48 ժամ դադարելէն ետեւ պարտական է ամենայն ինչ դարձեալ զինէն սկսիլ.) սակայն չյաջողեցան, մանաւանդ որ հակադրէյֆուսեան թերթերն այս դաւաճանութիւնը Դրէյֆուսեանց կողմանէ սարքուած կը համարին, նկատելով շնչին վերքերն եւ զդաւաճանը ցայժմ ձերբակալել չկարենալը: Ցայժմ լսուած վկայից մեծագոյն մասն ընդդէմ Դրէյֆուսի վկայեցին, յորս ըոլոր պատերազմական նախարարք, մեծ զօրավարք են. են. նմանապէս զրի ճանաչողութեան մէջ մասնագիտաց գրեթէ կէսը՝ յորս եւ համբաւաւոր Բերտիեոն՝ Բորտրոն Դրէյֆուսէ գրուած կը համարին կեղծ գրով: — Կառավարութիւնն վախճալով որ այս դատաստանին միջոցին հակահրէականք ծանր խռովութիւն մը չհաննէ սկսաւ անհիմն պատրուակներով երեւելի անձնաւորութիւններ, յորս եւ Իերուլէտ, Աքեր են. են. ձերբակալել, իբր թէ ասոնք պետութեան դէմ դաւաճանութիւն մը նիւթած ըլլան: Նըր ուղեցին նոյնպէս հակահրէականաց միութեան գլխաւորը զԴրէյֆուս ձերբակալել, այս յետինս ապաւինեցաւ միութեան ժողովաւրան՝ որ ամուր շէնք մըն է, քառասուն զինեալ եւ քաշասիրտ կուսակիցներով. երեք ամսուան համար պաշար ունենալով: Այս միշտ նորութեան փափաքող Պարիսեցուց համար մեծ sensationի նիւթ եղաւ եւ թէ եւ Ռիւ Շարոլ (ժողովարանին գտնուած ճամբան)՝ աստիկաններով եւ ազգ. պահապաններով կ'եղայ՝ սակայն ժողովուրդն այս քաշերուն իւր համակրանքն ցուցնելու ճամբան գտած է: Կառավարութիւնը գիտնալով որ հրացանի առաջին հարուածը խռովութեան եւ նոյն իսկ ապստամբութեան առաջին նշանը պիտի ըլլայ, կը վախճայ յարձակում գործելու, եւ շատացած է անհնազանդներն իրենց տանը մէջ պաշարելով, յուսալով զանոնք անձնատուր ըլլալու ստիպել: Քանի մը պատգամաւորաց

